

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

№ 3965

гр. София, 30.01.2026 г.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 74 състав, в
закрито заседание на 30.01.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Младен Семов

като разгледа дело номер **9001** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.176а от Административнопроцесуалния кодекс/АПК/.

Образувано е по искане на директора на дирекция ОДОП при ЦУ на НАП за изменение на Решение № 39197 от 25.11.2025г. по адм. д. № 9001 по описа на АССГ за 2025г. в частта за разноските.

Позовава се на практика на ВАС и СЕС,подчертавайки същността на института процесуално представителство и равнопоставеността между адвокати и юрисконсулти изведена в ДОПК и ГПК. Успоредно с това излага аргументи за приложимостта на Наредба № 1/2004гв т.ч. и с оглед факта,че към нея реферира пряко законовата норма на чл.161 ДОПК,респ. неприложимост на Наредбата за заплащането на правната помощ.

По същество с молба се иска присъждане на разноските съобразно Наредба № 1 от 2004г.,като счита правилният размер за 1 836,30лв.

С Решение № 39197 от 25.11.2025г. по адм. д. № 9001 по описа на АССГ за 2025г. съдът е приел и постановил,че:

„Позоваването и присъждане на разноски на приходната администрация в размера на минималното възнаграждение за един адвокат,респ. по реда на Наредба 1/2004 за заплащане на адвокатската работа е необоново.

С решение от 25 януари,2024г. по дело С-438/22, „Ем акаунт БГ“ ЕООД, ECLI:EU:C:2024:71, Съдът на ЕС постанови,че член 101, параграф 1 ДФЕС във връзка с член 4, параграф 3 ДЕС трябва да се тълкува в смисъл, че ако установи, че наредба, която определя минималните размери на адвокатските възнаграждения и на която е придаден задължителен характер с национална правна уредба, противоречи на посочения член 101, параграф 1, националният съд е длъжен да откаже да приложи тази национална правна уредба по отношение на страната, осъдена да заплати съдебните разноски за адвокатско възнаграждение, включително когато тази страна не е подписала никакъв договор за адвокатски услуги и адвокатско възнаграждение.

Успоредно с това, националният съд не следва да се считан обвързан от минимални размер на разноските,изчислени съобразно минимума по Наредба № 1/2004г,предвид антиконкурентна

същност на подзаконовия акт. Новоприетата Наредба № 1/2024 изразява ясно принципа, че размерът на възнаграждението за оказваната от адвоката правна помощ се определя по свободно договаряне въз основа на писмен договор с клиента/чл.1 от Наредбата/.От своя страна чл.2 ал.1 Наредбата предвижда, че при липса на писмен договор възнаграждението се определя от адвокатския съвет съобразно критериите, предвидени в тази наредба.

Дори тези две встъпителни разпоредби очертаващи приложното поле и механизма на определяне възнаграждения изключват възможността за автоматично прилагане на Наредбата спрямо данъчната администрация.Още повече, че видно от мотивите към прииетане самата Наредба същата създава ориентири, а не стандарти на възнаграждението, при запазване водещ принцип-свобода на договаряне.

В настоящият казус нормата на чл.161 ал.1 изр.второ от ДОПК цели да създаде равнопоставеност между приходната администрация и адвокатите предвид материалният интерес на спора. В този смисъл ориентири по Наредбата не следва да се прилагат без конкретна обосновка, както спрямо адвокатите, така и спрямо ответника - приходната администрация. Конкретни съображения как и защо е фомирана тази себестойност на труда, обективиран в процесуалното представителство на ответника – липсва.Всъщност липсва каквато и да била обосновка на претенцията в тази връзка.

Практиката на СЕС е ясна, недвусмислена и императивна и поражда задължение за националният съдия за произнасяне в унисон с нея, независимо от това дали е възражение за прекомерност, най-малкото защото по същество СЕС постановява, че всяко позоваване на автоматизъм, изключващ свободата на договаряне, при определяне размерите на възнаграждението разкрива антиконкурентна същност. Респ. тази наредба не може и не следва да бъде годин, обвързващ съда, норматив за присъждане на възнаграждение за процесуално представителство. Водещи са себестойността на труда и свободата на договаряне.

Отчитайки, че юрисконсултите не осъществяват самостоятелно и по занятие, а в полза, от името на и по силата на трудов договор, процесуално представителство, съдът счита, че приложими са нормативите по Наредбата за правната помощ.

В този смисъл претенцията на ответника и автоматичното позоваване на Наредбата е необосновано.

Ето защо и в съответствие с фактическата и правна сложност на делото и на основание чл. 24 изр.второ от Наредбата за заплащане на правната помощ, в полза на ответника следва да се присъди сумата от 360лв. Разпоредбата на чл.25 ал.2 от НЗПП предвижда възможност за увеличаване размера на възнаграждението с оглед материалния интерес, каквато претенция обаче не е отправена, респ. съдът не следва да се произнася служебно..“.

На тази база следва да се посочи:

Изменението на съдебният акт в частта за разноските е способ приложим при погрешно изчислен размер на разноските или несъобразено обстоятелство във връзка с претенцията на страната.

В настоящият казус обаче съдът се е произнесъл и изложил ясни мотиви защо и на какво основание присъжда разноски, каква е приложимата, респ. неприложимата нормативна база и от какви ориентири се е водил при преценка обосноваността на искането – по основание и размер. Посоченото позволява да се приеме, че не са налице основание за ревизия на изрично изразената и мотивирана воля по изхода на частно-правният облигационен спор, свързан с присъждане на разноски.

Що се касае до приложимостта на Наредбата за заплащането на правната помощ, съдът ясно е обосновал предпоставките поради които счита, а и е длъжен да счита, под риск от нарушение на ПЕС, Наредба № 1/2004г. за неприложима. Нещо повече – противно на изведените цитати от

директора на дирекция ОДОП, ако съдът не прецени служебно и не откаже служебно да обяви неприложимост на стандартите по Наредба № 1/2004г. то същият ще постанови съдебен акт в нарушение на ПЕС, с което ще постави и съдът в хипотеза на потенциална отговорност по иск за вреди. Именно автоматичната неприложимост на нормативно заложените ориентири в Наредбата по отношение на адвокатите/а определяне размера на пазарен принцип и в съответствие с фактическата и правна сложност на спора/ през призмата на равнопоставеност между адвокат и юрисконсулт в хипотезата на чл.161 ДОПК, налага и обосновава и даденото разрешение.

На следващо място и с оглед извършеното позоваване на т.2 от диспозитива на Решение на СЕС от 23.11.2017г. по съединени дела С-427/16 и С-428/16, следва ясно да се отбележи:

Действително, с т.2 от диспозитива на своето преюдициално решение съдът в Л. постановява:

„Член 101, параграф 1 ДФЕС във връзка с член 4, параграф 3 ДЕС и с Директива 77/249/ЕИО на Съвета от 22 март 1977 година относно улесняване на ефективното упражняване от адвокатите на свободата на предоставяне на услуги трябва да се тълкува в смисъл, че допуска национална правна уредба като разглежданата в главните производства, съгласно която в полза на юридически лица или еднолични търговци се присъжда адвокатско възнаграждение, ако те са били защитавани от юрисконсулт.“

За да даде този отговор обаче, СЕС е бил сезиран с въпрос дали член 101, параграф 1 ДФЕС във връзка с член 4, параграф 3 ДЕС и с Директива 77/249 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска национална правна уредба като разглежданата в главните производства, съгласно която в полза на юридически лица или еднолични търговци се присъжда адвокатско възнаграждение, ако те са били защитавани от юрисконсулт.

Посоченият въпрос е поставен в контекста на уредбата на чл.78 ал.8 от ГПК. СЕС изрично се произнася относно уредбата, разглеждана в главните производства, която видно и от запитването и решението на СЕС е тази по чл.78 ал.8 ГПК.

Настоящото определение не следва да се обременява излишно с цел подчертаване разликите в прилоното поле на чл.78 ал.8 ГПК и чл. 161 ал.1 изр. второ от ДОПК, като в тази връзка е достатъчно да се подчертае, че качеството юридическо лице в контекста на това преюдициално произнасяне третира юридически лица - пазарни субекти и търговци, а не държавните органи имащи правосубектност на юридически лица за други, различни от участието на пазара и извършването на стопанска дейност, цели.

Впрочем и по отношение на тези субекти автоматичното прилагане на стандартите по Наредба № 1/2004 би било неоправдано и в нарушение на правото на ЕС – извод пряко следствие от цитираното решение на СЕС от 25 януари, 2024г. по дело С-438/22, „Ем акаунт БГ“ ЕООД, ECLI:EU:C:2024:71.

В заключение, с решението си от 25 януари, 2024г. по дело С-438/22, „Ем акаунт БГ“ ЕООД, ECLI:EU:C:2024:71 СЕС се произнася и относно действието на своето решение от 23.11.2017г. по съединени дела С-427/16 и С-428/16, респ. очертава насоките за прилагане на съюзно законодателство. СЕС е извършил необходимото отграничение, а за настоящият състав е достатъчно да се позове на акта му, като източник на правото на ЕС.

С оглед гореизложеното и на основание чл. 176а ал.3 АПК, Административен съд София-град, 74 състав,

О П Р Е Д Е Л И:

ОТХВЪРЛЯ искането на директора на дирекция ОДОП при ЦУ на НАП за изменение на Решение № 39197 от 25.11.2025г. по адм. д. № 9001 по описа на АССГ за 2025г. в частта за разностите.

Определението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

ПРЕПИС от определението да се изпрати на страните.

Съдия: